

Чудотворне иконе мајке Божије: Матер кротости/смирења

У част Славне Владичице наше Богородице и Приснодјеве Марије

Ова икона о којој ће бити речи сасвим је нова у православном свијету, а није настала ни у Русији, ни на Атосу, већ у Грузији – у једној од најстаријих хришћанских земаља.

Идеја за писање иконе „Матер кротости“ или другачије „Матер смирења“ настала је у храму Воздвижења Часнога крста у Тбилисију 2019. године, а сама икона је завршена 2021. године.

Њен оригинал налази се у патријаршијској резиденцији Његове светости Патријарха Илије II, а копија се налази у храму Воздвижења Часнога крста.

С тога се за датум њеног прослављења, узима дан када се пројавила као чудотворна, а то је празник Возвиждења Часног крста Господњег – Крстовдан, 27. септембра по новом, односно 14. септембра по старом

календару.

Чуда

Своје прво чудо на свадби у Кани Галилејској, на којој је Господ претворио воду у вино, је учинио по молби Своје Мајке, иако није било наступило Његово време и време Његове проповиједи. На тај начин Спаситељ нам је оставио пример да не пренебрегавамо молбе наших родитеља никада – чак и када нам се оне чине као сасвим ситне и незначајне.

Пред овом иконом се треба молити за здравље својих родитеља, као и за властито смирење које можемо добити једино од Бога; док мајке треба да се моле за добробит своје деце.

Познато је да је смирење темељ свих врлина. Јер нам и сам Учитељ смирења казује: Научите се од мене; јер сам ја кротак и смирен срцем, и наћи ћете покој душама својим. (Мт. 11, 29), опет знамо и то да је и Мајка Божија, узвеличана због Свога смирења, пред Тајном Божијом која Јој се имала открити.

По Светим оцима, да бисмо задобили смирење, треба стално да укоравамо себе, да поричемо и окривљујемо се у свему; да сматрамо себе не само грешнијим од свих, него чак и горим од свакога створења.

Они препоручују да када нас прекоревају због нечега да тада треба ћутати или кротко изнети истину. Да треба одсецати своју вољу, трпети срамоћења, увреде и понижења и свагда се сећати исхода душе из тела... Јер какве год врлине неко имао, треба свагда себе да сматра најгрешнијим на свету, по реченоме: Тако и ви када извршите све што вам је заповеђено, говорите: Ми смо непотребне (то јест залудне, некорисне) слуге. (Лк. 17,10).

Несумњиви знак смирења је неповерење у своје помисли, жеља за исправљањем, као и беспоговорна послушност. Давид није рекао да је постио, бдео, на земљи лежао, него –Смирих се, и спасе ме Господ.

Без смирења све је пролазно и узалудно, једино је смирење недоступно прелести бесовској; јер ко себе сматра смиреним, у њему нема истинског смирења. Треба да будемо свагда спремни да на сваку реч одговоримо: опрости, грешан сам.

Смирење се не стиди да призна своје недостатке, својствене човековој немоћи, јер се самим тим они и искорењују.

Смирење рађа страх Божији, обуздава многоговорљивост, оно нас учи да будемо свесни своје убогости, чини одвратним похвале човечије, побуђује човека да у свему окривљује и прекорева себе, да не верује своје расуђивању и својим чулима, поробљеним грехом.

Смирење такође учи да се презире сујетни свет и да се тражи оно једно што је потребно (Лк. 10, 42). Јер што је у људи високо, гадост је пред Богом (Лк. 16,15).

Оно се достиже појачаном молитвом, укоравањем себе у свему и подношењем увреда; смирење чини човека праведним. Треба знати да грешници који се смиравају и без добрих дела се оправдавају; а да праведници због гордости упропашћују свој велики труд. Јер, боље је бити смирени грешник, него горди праведник – са смиреним сам Христос пребива. Стога нас и само изобраење ове иконе подстиче да се смиримо пред оним што долази; да ће нам тако бити лакше, јер је сам Господ с нама. Због смирења опраштају се греси, смирење обуздава пороке, оно чисти наше срце, те представља пут ка савршенству.

Видимо да Бог често оставља код духовних људи неке најлакше страсти зато да би они, обазирјући се на ове лаке, готово безгрешне слабости, много корећи себе, задобили тиме богатство смиреноумља.

Смирење је у томе да чинимо добро онима који нам чине зло, да опростимо брату који је сагрешио, пре него што он замоли да му опростимо.

Ако неко, смиравајући се, каже: Опрости ми, тај разјарује демоне – кушаче.

Када нема смиреноумља, сав труд по Богу је узалудан и бесплодан. Смиравајмо се у свему и сматрајмо себе горим од свих и знајмо да ће Господ све неваљале, али смирене, узети к Себи.

Узалудан је труд онога ко без смирења пости много и носи тешке подвиге.

Лукави, не једе, не пије, не спава, па ипак у бездану живи – зато што нема смирења.

Сматра се да ни једна врлина није тако пријатна Богу, као смирење; и сам Сатана се ни због чега тако не жалости и ничим се тако не може истерати и

обезоружати – као када човек љуби смирење и срамоћење.

Смирен и кротак, срдачан, предусретљив, милосрдан, тих, послушан човек – није лењ. Он не показује знатижељу за ствари несхватљиве, он не налази ни једну реч мржње, он се никако не препире, воља му је покорна, осим у питањима која се тичу вере.

Бити смирен значи да сматрамо себе, због грехова достојним сваког понижења, увреде, гоњења, удараца. А бити кротак значи да незлобива срца подносимо неправде према себи, поруге и друго и да се молимо за непријатеље своје, а себе да свагда осуђујемо, прекоремамо, да бисмо окајали нехотичне грехе своје.

Негневљивост је неосетљивост на вређања. Кротост је непомично устројство душе, када она у срамоћењима и похвалама остаје иста. Кротост је та чудесна сила, која не само што је и сама постојана и непоколебива, него она на тих и лаган начин својом благотворном узвишеношћу, утврђује све око себе. Кротост је истрајна управо својом попустљивошћу, благошћу и мирољубивошћу и никада не раздражује ближњега. Кротости је страно свако присвајање права других. Кротости је страно лицемерје и улагивање. У срцу кроткога почива мир и спокој. Кротост привлачи себи очи Господње, јер је Он Сам рекао: На кога ћу погледати, осим на кроткога и смиреног срцем.

Изображење

Оно што је посебно интересантно за ову икону јесте приказивање Господа већ у одраслом добу, Који је прислоњен на крило своје Мајке и који се односи ка Њој, са смирењем и кротошћу, као што и приличи једном Сину.

Обоје су приказани у белим одеждама са златним ореолима док изнад Њихове леве и десне стране, лебде серафими и херувими, са белим крилима. Одевени су у беле одежде које симболизују победу живота над смрћу, пораз смрти – Страдањем и Васкрсењем; једино су на раменима и Часној глави, Свете Пречисте златом извезене звездице, као симболи Њене девствености.

Необичан је положај овде приказаног одраслог Христа, који полаже главу Своју у Мајчино крило.

Тиме, стиче се утисак, као да од Ње тражи потпору, заштиту за род човечији, да Она посредује за род људски, у ономе што се има збити.

Иако одрастао, Он показује да Му је потребна Мајчина брига,

покровитељство, Њена мудрост, снага и пре свега Мајчинска љубав, коју Он, одрастао иште. Дакле, иако Богочовек, Он сам се смирава пред својим створењем и иште од њега, оно што је једино на потребу.

А Она, изабрана од рода људскога као најсавршеније створење, која је по богатству својих дарова била спремна да у утробу Своју, прими носиоца свега света – истодобно је и Мајка и Слушкиња Господња; прва и најсавршенија слушкиња Господња, која се смирила пред Божанским домостројем спасења; иако Јој је и самој, мач пробо душу.

На коленима Мајке, Христос дакле као да је изнемогао; као да се Њој јада на род човечији – који никако да се смири.

Стога, смиравајући се пред збивањима која се одвијају пред нама, бивамо отпорнији – од онога што нам предстоји, по вољи и допуштењу Божијем.

Елза Бибић

